

Становище

От Професор д-р Маргарита Димова Господинова, дм

*Ръководител Катедра по инфекциозни болести, паразитология и
дерматовенерология, МУ-Варна*

на Дисертационен труд

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

**на д-р Илиян Тодоров Тодоров, асистент в Катедра по инфекциозни
болести, паразитология и дерматовенерология, МФ, МУ-Варна**

Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.1. Медицина

Докторска програма – Инфекциозни болести

Форма на докторантурата – самостоятелна подготовка

Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология, МФ,
МУ-Варна

**Тема: Промени в серумния амилоид А протеин при някои инфекциозни
заболявания с вирусна етиология**

Научни ръководители: Професор д-р Маргарита Господинова, дм

Доцент д-р Яна Бочева, дм

Предоставеният ми комплект документи на електронен носител включва 14 компонента в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна

Анализ на кариерния профил на кандидата.

Д-р Илиян Тодоров Тодоров е завършил Природо-математическа гимназия „Академик Иван Гюзелев“, гр. Габрово, специалност „Биология“. През 2012 г. се дипломира с отличен успех в МУ-Варна, придобивайки квалификационна степен *Магистър по медицина*. След успешно издържан конкурс за асистент през 2013 г. започва работа като асистент в Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология, МУ-Варна и лекар в Клиника по инфекциозни болести, УМБАЛ „Св Марина“ Варна. През 2017 г. придобива специалност по инфекциозни болести (*МУВ-2017 г. № 3835, регистрационен № 021003/07.06.2017 г.*). Същата година е зачислен за докторант в самостоятелна форма на обучение в Катедра по инфекциозни болести, паразитология и дерматовенерология, МУ-Варна (*Заповед на Ректора № Р-109-364, 23.10.2017 г.*). Д-р Илиян Тодоров участва в обучението на студенти по медицина, дентална медицина, стажант-лекари и други специалисти по медицински грижи на български и английски език. Активно участва в научната дейност на Катедрата. Владее писмено и говоримо английски и руски езици. Членува в научното дружество по инфекциозни болести, БЛС, СУБ. Има много добра компютърна грамотност.

Дисертационният труд е посветен на актуален проблем със значима клинична стойност и възможност за включване на серумния амилоид А протеин в диагностичния и терапевтичен процес в ежедневната практика. Дисертационният труд на д-р Илиян Тодоров включва 110 стандартни страници, илюстриран с 21 фигури и 32 таблици. Структуриран е според приетите изисквания за научен труд и Правилника на МУ-Варна. Съдържа литературен обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати и обсъждане, изводи и библиография. Библиографията включва 207 източника. Д-р Тодоров е отбелязал приносите и публикациите, свързани с дисертационния труд. Литературният обзор е с обем от 30 страници. Включва два основни раздела. В първия се разглежда острофазовия отговор, във втория - серумен амилоид А протеин (SAA). Представени са наличните данни за неговата структура и функционална характеристика, както и заболяванията, при които SAA има водеща патогенетична роля и клинична стойност.

Цел и задачи.

Целта и задачите са ясно и точно дефинирани. Целта отговаря на темата, а задачите са изцяло подчинени на основната цел.

Материали и методи.

Обследвани са 102 пациенти на възраст от 1 до 60 години, с вирусни инфекциозни заболявания, лекувани в Клиника по инфекциозни болести, УМБАЛ „Св Марина“ Варна, в периода октомври 2017 - декември 2018 г. Контролната група включва 30 клинично здрави лица, съответстващи по възраст и пол на обследваните пациенти.

Д-р Тодоров е въвел включващи и изключващи критерии, с оглед изключване влиянието на странични фактори върху проучваните показатели и максимална достоверност на резултатите.

Използвани са методите на анкетно проучване, клинико-лабораторни, вирусологични и серологични методи. Избраните методи дават възможност да се решат поставените задачи. Проследяването на показателите в динамика дава възможност за прогностична оценка. Авторът е използвал модерни статистически методи (дескриптивна статистика, вариационен, корелационен и графичен анализ), което гарантира надеждност на анализите.

Резултати и обсъждане.

Пациентите са разпределени по нозологични единици и тежест на клиничното протичане. Д-р Тодоров определя SAA в контролната група, което дава възможност за установяване на референтни граници на показателя, за целите на проучването. Определя се SAA при пациенти с различно тежко протичане на вирусни инфекциозни заболявания. Получените резултати показват, че нивото на SAA сигнификантно нараства в острия период на заболяването дори при пациенти със средно тежък клиничен ход (група А), но показва тенденция към нормализиране в ранната реконвалесценция. При пациенти с тежко протичане (група Б) се наблюдава сходна динамика в нивото на SAA, но той е повишен в по-голяма част от болните (над 90%). Авторът прави няколко сравнителни анализа между SAA и другите лабораторни показатели за остро възпаление, сравнителен анализ между регистрираните серумни концентрации при пациенти с тежко протичащи вирусни инфекциозни заболявания с различна етиологична характеристика, което прави работата задълбочена и показва стремеж към максимална коректност.

Проучването установява, че серумният амилоид А протеин нараства сигнификантно в хода на едни от най-често срещаните остри вирусни инфекциозни заболявания (варицела, инфекциозна моноклеоза, грип, асептични менингити и менингоенцефалити). Налице е корелация на

SAA с тежестта на заболяването и възникналите усложнения. Бързото му нормализиране е добър прогностичен белег. Определено SAA би могъл да се използва и за мониториране на терапевтичния ефект.

Изводите, които прави докторантът, произтичат от резултатите на дисертационния труд и отговарят на поставените цел и задачи.

Библиографията включва 207 заглавия, от които 18 на кирилица и 189 на латиница, като 53 (26%) са от последните 10 години.

Приносите се налагат от резултатите и направените анализи в двата им раздела: оригинални за България и такива с потвърдителен характер. Дисертационният труд демонстрира резултати и изводи, мотивиращи целесъобразността от включване на SAA като част от лабораторния минимум при болни с остри инфекциозни заболявания. Потвърждава се тезата, че SAA е по-високо информативен показател, в сравнение с CRP, СУЕ и левкоцити, отчитащ тежестта на инфекциозния процес, ефекта от приложеното лечение и изхода от болестта.

Д-р Тодоров представя 3 **публикации**, свързани с дисертационния труд, двете в международни списания, една в българско списание и 5 **съобщения**, изнесени на научни форуми, две от които в чужбина.

Авторефератът се състои от 54 страници. Онагледен е с 28 таблици и 13 фигури с високото техническо качество.

Заклучение

Дисертационният труд е актуален, внимателно конструиран и добре изпълнен, доказващ значението на SAA в диагностичния и терапевтичен процес при инфекциозно болния пациент. Той съответства на изискванията на ЗРАСРБ и специфичните изисквания на Правилника на МУ-Варна. Дисертационният труд дава представа за задълбочените теоретични познания на д-р Тодоров по проблемите на острофазовия отговор и в частност по отношение на SAA, както и за способността му за самостоятелни научни разработки.

Давам положителна оценка на дисертационния труд, оценявам като положителна и цялостната научно-учебна и диагностично-лечебна дейност на д-р Илиян Тодоров Тодоров.

Предлагам на почитаемото научно жури да му присъди образователната и научна степен „ДОКТОР“.

Професор д-р Маргарита Господинова, дм
Ръководител Катедра по инфекциозни
болести, паразитология и дерматовенерология,
МУ-Варна

22.03.2020 г.
гр. Варна